

THE LEADING OF COMMUNIST PARTY COMMITTEE OF TRUNG KHANH DISTRICT, CAO BANG PROVINCE TO DEVELOP COMMERCIAL ECONOMY AND TOURISM FROM 2010 TO 2020

Dam Thi Uyen¹, Do Hang Nga^{2*}, Nong Thi Truong³

¹Thai Nguyen University, ²TNU - University of Sciences

³The Executive Committee of Trung Khanh town Communist Party

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Received: 01/11/2022 Revised: 28/11/2022 Published: 28/11/2022	When applying the communist Party's policies of industrialization and modernization into practice, each locality has identified its own strengths. As a border mountainous district, Trung Khanh district, Cao Bang province has two areas of strength which help create breakthroughs in socio-economic development, namely border trade and tourism. Through the use of documentary and field research methods, the article aims to study the policy and analyze the results of trade and tourism development of Trung Khanh district in the period 2010 - 2020. Research results show that the policy and direction of the district Communist Party Committee with the development of trade and tourism has brought many positive results. People's material and spiritual lives have been raised. The commercial and tourism development of Trung Khanh confirms that the Communist Party's policy of industrialization and modernization have been implemented correctly in accordance with the development of commodity production. Thereby, the article contributes to provide practical arguments for the planning of local guidelines and policies in the next period.
KEYWORDS	
Leading	
Commerce	
Tourism	
Trung Khanh	
Cao Bang	

ĐẢNG BỘ HUYỆN TRỪNG KHÁNH, TỈNH CAO BẰNG LÃNH ĐẠO PHÁT TRIỂN KINH TẾ THƯƠNG MẠI VÀ DU LỊCH (2010 - 2020)

Đàm Thị Uyên¹, Đỗ Hằng Nga^{2*}, Nông Thị Trường³

¹Đại học Thái Nguyên

²Trường Đại học Khoa học - ĐH Thái Nguyên

³Đảng ủy thị trấn Trùng Khánh, huyện Trùng Khánh, tỉnh Cao Bằng

THÔNG TIN BÀI BÁO	TÓM TẮT
Ngày nhận bài: 01/11/2022 Ngày hoàn thiện: 28/11/2022 Ngày đăng: 28/11/2022	Trong quá trình vận dụng đường lối công nghiệp hóa, hiện đại hóa của Đảng vào thực tế, mỗi địa phương xác định cho mình thế mạnh riêng. Là một huyện miền núi biên giới, Trùng Khánh (Cao Bằng) có hai thế mạnh giúp tạo đột phá trong phát triển kinh tế - xã hội là kinh tế biên mậu và du lịch. Thông qua việc sử dụng phương pháp nghiên cứu tài liệu và phương pháp nghiên cứu thực địa, bài viết nhằm khảo cứu chủ trương và phân tích kết quả phát triển thương mại và du lịch của huyện Trùng Khánh trong giai đoạn 2010 - 2020. Kết quả nghiên cứu cho thấy, chủ trương và sự chỉ đạo của Đảng bộ huyện với phát triển thương mại và du lịch đã đem lại nhiều kết quả tích cực. Đời sống vật chất, tinh thần của người dân Trùng Khánh ngày càng được nâng lên. Kết quả phát triển thương mại và du lịch của Trùng Khánh cho thấy sự vận dụng đường lối công nghiệp hóa, hiện đại hóa của Đảng vào thực tế địa phương là đúng đắn, phù hợp với quy luật phát triển của nền sản xuất hàng hóa. Từ đó, nghiên cứu góp phần cung cấp luận cứ thực tế cho việc hoạch định chủ trương, chính sách của địa phương trong giai đoạn tiếp theo.
TỪ KHÓA	
Lãnh đạo	
Thương mại	
Du lịch	
Trùng Khánh	
Cao Bằng	

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.6839>

* Corresponding author. Email: ngadh@tnus.edu.vn

1. Giới thiệu

Trong bối cảnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, việc xác định thế mạnh của địa phương để đầu tư phát triển đúng hướng là một vấn đề quan trọng. Huyện Trùng Khánh, tỉnh Cao Bằng đã xác định thế mạnh giúp tạo đột phá trong phát triển kinh tế - xã hội là kinh tế biên mậu và du lịch. Vấn đề đặt ra hiện nay là hệ thống chính trị địa phương cần hoạch định những chính sách phù hợp và kịp thời để phát huy được tối đa tiềm năng kinh tế biên mậu và du lịch. Những chủ trương, chính sách và kết quả phát triển thương mại - du lịch của giai đoạn 2010 - 2020 sẽ là cơ sở quan trọng cho những hoạch định ở hiện tại và tương lai.

Vấn đề phát triển thương mại - du lịch nói chung và phát triển thương mại - du lịch ở Trùng Khánh, Cao Bằng nói riêng đã được tiếp cận theo nhiều hướng. Các nghiên cứu tập trung vào khía cạnh: Phát triển thương mại - du lịch trong thời kỳ hội nhập [1]; hợp tác, liên kết phát triển du lịch giữa các tỉnh Thái Nguyên, Bắc Kạn, Cao Bằng [2]; hợp tác phát triển du lịch và thương mại giữa Quảng Tây (Trung Quốc) và tỉnh Lạng Sơn, tỉnh Cao Bằng (Việt Nam) [3], [4]; trung chuyển hàng hóa qua biên giới và kinh tế cửa khẩu [5], [6]. Các nghiên cứu đã công bố là tài liệu tham khảo để chúng tôi tiến hành khảo cứu vấn đề phát triển thương mại và du lịch ở huyện Trùng Khánh dưới góc độ nghiên cứu lịch sử Đảng.

2. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu tài liệu và thực địa là các phương pháp chủ yếu trong quá trình triển khai nghiên cứu này. Phương pháp nghiên cứu tài liệu được sử dụng để thu thập thông tin về chủ trương và quá trình chỉ đạo của Đảng bộ huyện Trùng Khánh đối với phát triển kinh tế thương mại và du lịch; những số liệu thống kê thể hiện kết quả phát triển thương mại và du lịch của huyện Trùng Khánh trong giai đoạn 2010 - 2020. Phương pháp nghiên cứu thực địa được sử dụng để tăng chất lượng dữ liệu, làm rõ hơn thực trạng phát triển thương mại và du lịch của huyện Trùng Khánh trong giai đoạn 2010 - 2020. Từ đó, nghiên cứu giúp đưa ra những nhận định khách quan, chính xác về việc vận dụng đường lối công nghiệp hóa, hiện đại hóa của Đảng ở huyện Trùng Khánh.

3. Kết quả và bàn luận

3.1. Tiềm năng phát triển thương mại và du lịch của huyện Trùng Khánh

Trùng Khánh là một huyện miền núi biên giới, nằm ở phía Đông Bắc tỉnh Cao Bằng. Huyện có tiềm năng cho phát triển thương mại và du lịch.

Về thương mại, tiềm năng đáng chú ý của Trùng Khánh nằm ở kinh tế biên mậu. Sau sáp nhập đơn vị hành chính năm 2020, trên địa bàn có cửa khẩu Trà Lĩnh và cửa khẩu Pò Peo. Trong đó, cửa khẩu Trà Lĩnh được xác định là khu kinh tế trọng điểm, được đầu tư xây dựng và thu hút nhiều doanh nghiệp. Hiện nay, tỉnh Cao Bằng đang đầu tư Đường tỉnh 213 từ Trùng Khánh đến cửa khẩu Pò Peo và tuyến nối từ thị trấn Trà Lĩnh đến trung tâm huyện Trùng Khánh. Các tuyến đường kết nối đến các cửa khẩu và các khu du lịch, tạo điều kiện thuận lợi cho Trùng Khánh đẩy mạnh kinh tế biên mậu.

Về du lịch, huyện Trùng Khánh có nhiều phong cảnh thiên nhiên đẹp như thác Bản Giốc, động Ngườm Ngao và nhiều địa danh nổi tiếng gắn với môi trường sinh thái và giá trị văn hóa. Trùng Khánh còn là nơi sinh sống của nhiều dân tộc thiểu số như Tày, Nùng,... Mỗi nhóm dân tộc vẫn duy trì được truyền thống văn hóa của mình trong sự đa dạng, giao thoa. Làng bản, cảnh quan núi rừng, nghề thủ công mỹ nghệ truyền thống và các giá trị văn hóa phi vật thể khác là điểm nhấn thu hút khách du lịch đến với địa phương. Ngoài ra, Trùng Khánh có đường biên giới dài, tiếp giáp với Quảng Tây (Trung Quốc), mở ra thị trường du lịch quốc tế tiềm năng.

3.2. Chủ trương của Đảng bộ huyện Trùng Khánh về phát triển thương mại và du lịch

Từ năm 2010 đến năm 2020, trải qua khóa XVIII và khóa XIX, Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Trùng Khánh đã đề ra nhiều chủ trương về phát triển kinh tế thương mại và du lịch.

Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện Trùng Khánh lần thứ XVIII (7/2010) xác định: “Tập trung phát triển khu vực dịch vụ - du lịch đáp ứng yêu cầu và phù hợp với tiềm năng lớn của huyện, đưa tốc độ tăng trưởng hằng năm đạt 15%, mở rộng và từng bước nâng cao chất lượng các dịch vụ phục vụ du lịch; tập trung ở khu vực thị trấn Trùng Khánh, các trung tâm cụm xã. Khuyến khích các thành phần kinh tế đầu tư xây dựng các khu du lịch vệ tinh ngoài khu vực thác Bản Giốc, động Ngườm Ngao. Đẩy mạnh phát triển cửa khẩu Pò Peo; trước mắt đầu tư một số hạng mục cần thiết như chợ, kho, bãi, trạm liên hợp, đường giao thông..., có kế hoạch tiếp tục đầu tư hoàn chỉnh dự án để đưa vào khai thác bảo đảm hiệu quả cao nhất. Đồng thời, chuẩn bị triển khai xây dựng xã Đàm Thủy thành thị trấn du lịch..., chú ý phát triển thương mại và khai thác có hiệu quả thị trường ở khu vực biên giới” [7].

Tiếp đó, Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ XIX (8/2015) nhấn mạnh: “Tập trung phát triển khu vực dịch vụ - du lịch đáp ứng yêu cầu và phù hợp với tiềm năng của huyện, đưa tốc độ tăng trưởng hằng năm đạt 15%, mở rộng và từng bước nâng cao chất lượng các dịch vụ du lịch, tập trung ở khu vực thị trấn Trùng Khánh và xã Đàm Thủy. Kêu gọi và khuyến khích các thành phần kinh tế đầu tư xây dựng, nâng cấp cơ sở hạ tầng phục vụ cho du lịch tại khu vực thác Bản Giốc. Đẩy mạnh việc quảng bá hình ảnh về các điểm du lịch của huyện, hình thành các sản phẩm du lịch đặc trưng; mở rộng và nâng cấp hệ thống các điểm nghỉ ngơi, ăn uống; tiếp tục đề xuất với Trung ương và tỉnh về cơ chế hợp tác phát triển du lịch với hai huyện Tịnh Tây, Đại Tân - Trung Quốc. Đẩy mạnh phát triển du lịch sinh thái gắn với du lịch tâm linh” [8].

Bước vào năm 2020, huyện Trùng Khánh có sự điều chỉnh về địa giới hành chính. Thực hiện Nghị quyết số 864/NQ-UBTVQH14 ngày 10/1/2020; Nghị quyết số 897/NQ-UBTVQH14 ngày 11/2/2020 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã thuộc tỉnh Cao Bằng, huyện Trà Lĩnh được sáp nhập vào huyện Trùng Khánh. Sau khi sáp nhập, huyện Trùng Khánh (mới) có diện tích tự nhiên 688,01 km²; quy mô dân số 70.024 người. Huyện có 21 đơn vị hành chính cấp xã gồm 19 xã và 2 thị trấn (Trùng Khánh, Hùng Quốc). Với địa giới hành chính mới, Huyện ủy Trùng Khánh vẫn xác định thương mại và du lịch là ưu tiên hàng đầu trong phát triển kinh tế. Đại hội Đảng bộ huyện Trùng Khánh lần thứ XX (8/2020) định rõ phương hướng: Với thương mại, “Quan tâm, thu hút và tạo điều kiện thuận lợi cho các nhà đầu tư đến đầu tư, hoạt động sản xuất trên địa bàn huyện liên quan đến xuất nhập khẩu hàng hóa qua biên giới; phát triển các loại hình dịch vụ gắn với hoạt động xuất, nhập khẩu hàng hóa, bên cạnh việc tiếp tục tăng cường công tác quản lý, phòng chống buôn lậu, gian lận thương mại”. Với du lịch, “Khai thác và phát huy hiệu quả các lợi thế về phát triển du lịch của huyện, trọng tâm là Khu du lịch thác Bản Giốc, động Ngườm Ngao, Mất thần núi Nậm Trá; phối hợp thực hiện các công trình thuộc Hiệp định hợp tác, bảo vệ và khai thác tài nguyên du lịch thác Bản Giốc (Việt Nam) - Đức Thiên (Trung Quốc). Đẩy mạnh hợp tác với thành phố Tịnh Tây và huyện Đại Tân (Trung Quốc) để kết nối du lịch qua biên giới; đẩy mạnh thu hút, huy động nguồn lực đầu tư vào các điểm danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử trên địa bàn huyện; tăng cường giới thiệu, quảng bá các danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử, các địa điểm trên địa bàn huyện thuộc Công viên địa chất toàn cầu UNESCO Non nước Cao Bằng; xây dựng các sản phẩm du lịch đặc trưng của huyện; quan tâm phát triển du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng song song với việc tăng cường công tác quản lý các hoạt động du lịch; qua đó nâng cao chất lượng dịch vụ, chú trọng đào tạo, phát triển nguồn nhân lực du lịch, dịch vụ” [9]. Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ XX cũng xác định 3 nội dung đột phá trong nhiệm kỳ 2020 - 2025, trong đó 2/3 nội dung là về phát triển thương mại, dịch vụ, du lịch, gồm “Phát triển du lịch - dịch vụ bền vững” và “Phát triển kinh tế cửa khẩu”.

Để cụ thể hóa chủ trương về phát triển thương mại và du lịch, Huyện ủy Trùng Khánh đã ban hành những chỉ thị, nghị quyết, kế hoạch riêng về thương mại và du lịch. Trong 4 chương trình đột phá phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2016 - 2020 của huyện Trùng Khánh có Chương trình số 06-CTr/HU ban hành ngày 16/5/2016 là “Chương trình phát triển du lịch”. Chương trình xác định mục tiêu tổng quát là: “Du lịch Trùng Khánh cơ bản trở thành ngành kinh tế quan trọng trong cơ cấu dịch vụ, hoạt động dịch vụ du lịch chiếm tỷ trọng cao trong tổng thu nhập xã hội.

Xây dựng sản phẩm du lịch chất lượng cao, đa dạng, có thương hiệu mạnh, có sức cạnh tranh cao; mang đậm bản sắc văn hóa dân tộc, thân thiện với môi trường; đưa Trùng Khánh trở thành một trong những điểm đến hấp dẫn của tỉnh và cả nước”. Mục tiêu cụ thể là đến năm 2020, đầu tư, kêu gọi đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng Khu du lịch thác Bản Giốc - động Ngườm Ngao đáp ứng yêu cầu khu du lịch quốc gia; thu hút khách du lịch đạt 15.000 lượt khách quốc tế, 250.000 lượt khách nội địa [10]. Để đạt mục tiêu đó, Chương trình đề ra 4 nhiệm vụ và 3 giải pháp. Bốn nhiệm vụ gồm quy hoạch các khu, điểm du lịch; đào tạo, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực; triển khai các dự án đầu tư cơ sở hạ tầng du lịch; hợp tác xúc tiến quảng bá du lịch. Ba giải pháp là giải pháp về công tác lãnh đạo, chỉ đạo; giải pháp về vốn, sử dụng vốn và giải pháp về cơ chế chính sách (cơ chế chính sách, đầu tư thuế; cơ chế chính sách về thị trường; cơ chế về thủ tục xuất nhập cảnh; cơ chế về phát triển sản phẩm du lịch).

Những nghị quyết, chương trình về phát triển thương mại và du lịch trong những năm 2010 - 2020 thể hiện sự nhất quán trong lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện phát triển kinh tế thương mại và du lịch của Đảng bộ huyện Trùng Khánh, phù hợp với thực tiễn địa phương.

3.3. Kết quả phát triển thương mại và du lịch của huyện Trùng Khánh

3.3.1. Về thương mại và dịch vụ

Lưu thông hàng hoá ngày càng đa dạng. Các mặt hàng thiết yếu đáp ứng nhu cầu tiêu dùng của nhân dân địa phương. Hệ thống phân phối, bán lẻ hàng hóa cơ bản cung ứng đủ và kịp thời, đáp ứng nhu cầu sản xuất và đời sống nhân dân. Các hoạt động hội chợ, xúc tiến thương mại được quan tâm. Huyện Trùng Khánh đã đầu tư xây mới một chợ xã và hai điểm họp chợ tại khu vực biên giới, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân trao đổi, mua bán hàng hóa.

Huyện tạo điều kiện và khuyến khích các thành phần kinh tế đầu tư vào các ngành dịch vụ. Từ đó, ngành dịch vụ của huyện phát triển. Trong đó, dịch vụ vận tải phát triển khá nhanh, đáp ứng được nhu cầu đi lại và vận chuyển hàng hoá trên địa bàn. Các dịch vụ ngân hàng, bảo hiểm, dịch vụ lưu trú, ăn uống, bán lẻ cơ bản đáp ứng nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội. Hoạt động quảng bá, xúc tiến đầu tư được quan tâm. Công tác quản lý thị trường được củng cố, góp phần hạn chế tình trạng gian lận thương mại.

Giá trị trong lĩnh vực dịch vụ - du lịch của huyện tăng lên qua các năm. Năm 2010, giá trị trong lĩnh vực dịch vụ - du lịch của huyện Trùng Khánh mới đạt 127,4 tỷ đồng, đến năm 2015 đã đạt 252,38 tỷ đồng, tăng trưởng bình quân 14,91%/năm [8].

3.3.2. Về kinh tế biên mậu

Kinh tế cửa khẩu được quan tâm và đạt nhiều kết quả quan trọng. Hoạt động xuất nhập khẩu qua địa bàn huyện có những đóng góp đáng kể cho ngân sách Nhà nước. Trong giai đoạn 2010 - 2015, tổng kim ngạch xuất nhập khẩu qua cửa khẩu Pò Peo đạt trên 20 triệu USD. Thu thuế nhập khẩu đạt trên 41 tỷ đồng; kim ngạch hàng hoá tạm nhập tái xuất đạt 76 triệu USD [8].

Bước sang giai đoạn 2015 - 2020, kinh tế cửa khẩu của Trùng Khánh chuyển biến mạnh mẽ hơn sau khi Thủ tướng ban hành Quyết định số 1531/QĐ-TTg ngày 30/8/2013 phê duyệt Đề án “Rà soát, điều chỉnh quy hoạch phát triển các khu kinh tế cửa khẩu Việt Nam đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030”. Để phát triển kinh tế biên mậu, cơ sở hạ tầng khu vực cửa khẩu được quan tâm đầu tư. Từ nhiều nguồn vốn, huyện đã triển khai hoàn thiện cơ sở hạ tầng tại cửa khẩu Trà Lĩnh (Việt Nam) - Long Bang (Trung Quốc), đầu tư lối mở 834/1 khu vực thác Bản Giốc (Việt Nam) - Đức Thiên (Trung Quốc); hoàn thành đường vào cặp chợ Đình Phong - Tân Hưng; hoàn thành lối mở Nà Đồng - Nà Ráy. Tổng kim ngạch xuất nhập khẩu hàng hóa qua địa bàn tăng cao so với giai đoạn 2010 - 2015, góp phần tạo nhiều công ăn việc làm, nâng cao thu nhập cho lao động địa phương. Tổng kim ngạch xuất nhập khẩu qua cửa khẩu Pò Peo và cửa khẩu Trà Lĩnh đạt trên 2 tỷ USD, trong đó chính ngạch đạt trên 0,5 tỷ USD, tiểu ngạch đạt trên 1,5 tỷ USD; thu thuế xuất nhập khẩu đạt trên 800 tỷ đồng [9]. Năm 2020, đại dịch Covid-19 bùng phát, tại cửa khẩu Pò Peo, tuy có lúc ngưng trệ do công tác phòng dịch nhưng lượng hàng hóa thông quan chính ngạch vẫn duy trì khá đều đặn.

3.3.3. Về du lịch

Với chủ trương và sự chỉ đạo của Huyện ủy, Ủy ban nhân dân huyện, hoạt động du lịch của Trùng Khánh có bước phát triển. Sau khi khánh thành hai công trình trọng điểm trên địa bàn huyện là chùa Phật tích Trúc Lâm Bản Giốc và Khu nghỉ dưỡng cao cấp thác Bản Giốc (giai đoạn 1), lượng khách du lịch đến tham quan tăng lên. Trong giai đoạn 2010 - 2015, tính trung bình lượng khách du lịch đến Trùng Khánh đạt 55.000 lượt người/năm. Huyện có 13 cơ sở lưu trú du lịch được thẩm định xếp hạng, với tổng số 130 phòng nghỉ, trong đó có 1 khu nghỉ dưỡng đạt tiêu chuẩn 4 sao; 2 khách sạn và 10 nhà nghỉ. Tuy nhiên, thời gian này, du lịch Trùng Khánh còn ở dạng tiềm năng; công tác quảng bá xúc tiến du lịch còn yếu; sản phẩm du lịch chưa đa dạng, chưa có tính đặc trưng riêng của địa phương và chưa tạo được thương hiệu; các hoạt động du lịch cộng đồng; du lịch có trách nhiệm chưa được quan tâm đầu tư đúng mức; việc kêu gọi thu hút đầu tư còn hạn chế, sản phẩm văn hóa phi vật thể chưa gắn với phát triển du lịch... [8].

Từ năm 2016, hoạt động du lịch có thêm nhiều khởi sắc, những hạn chế của giai đoạn 2010 - 2015 dần được khắc phục. Huyện Trùng Khánh tích cực thực hiện công tác quy hoạch phát triển du lịch, đẩy mạnh xây dựng hạ tầng, kêu gọi các doanh nghiệp địa phương đầu tư xây mới nhà hàng, khách sạn; chỉnh trang cảnh quan khu du lịch, thường xuyên kiểm tra, kiểm soát các điểm lưu trú, các nhà hàng bảo đảm vệ sinh an toàn thực phẩm; xây dựng hình ảnh khu du lịch hiếu khách, thân thiện và văn minh. Đồng thời, huyện tập trung triển khai các hoạt động xúc tiến quảng bá du lịch; tạo cơ chế thuận lợi thu hút đầu tư vào lĩnh vực dịch vụ du lịch, phát triển các sản phẩm đặc sản của địa phương; xây dựng kế hoạch, tổ chức định kỳ các sự kiện văn hóa đặc sắc nhằm bảo tồn, phát huy bản sắc dân tộc và thu hút du khách đến tham quan. Nhờ đó, Chương trình số 06-CTr/HU ngày 16/5/2016 về phát triển du lịch giai đoạn 2016 - 2020 của Huyện ủy Trùng Khánh được thực hiện hiệu quả.

Số lượng khách du lịch đến địa bàn huyện tăng cao với tổng số 1.650.000 lượt khách, bình quân đạt 313.724 lượt khách/năm, tăng trên 312.000 lượt so với giai đoạn 2010 - 2015, tốc độ tăng bình quân 25,9%/năm [9]. Hơn 10 hãng du lịch đã tổ chức các tour du lịch đến tỉnh Cao Bằng, trong đó Trùng Khánh là một trong những lựa chọn quan trọng. Nét mới trong phát triển du lịch giai đoạn 2015 - 2020 là Huyện ủy, Ủy ban nhân dân huyện Trùng Khánh xác định mục tiêu phát triển du lịch bền vững: Bảo đảm kết hợp hài hòa việc bảo vệ cảnh quan môi trường sinh thái; bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa đặc sắc của vùng miền với phát triển du lịch. Ngoài ra, huyện chủ động, tích cực triển khai “Hiệp định hợp tác bảo vệ và khai thác tài nguyên du lịch thác Bản Giốc (Việt Nam) - Đức Thiên (Trung Quốc)” theo chỉ đạo của tỉnh.

Những năm cuối nhiệm kỳ 2015 - 2020, huyện Trùng Khánh tập trung phát triển du lịch cộng đồng. Hằng năm, huyện dành một phần kinh phí để tổ chức các lớp bồi dưỡng kỹ năng, nâng cao nhận thức về du lịch, xây dựng các mô hình du lịch cộng đồng, hỗ trợ vay vốn, đào tạo nghề và phát triển cơ sở hạ tầng gắn với xây dựng nông thôn mới. Từ đó, từng bước tạo ra những chuỗi giá trị sản phẩm du lịch, tạo công ăn việc làm cho người dân, chuyển dịch cơ cấu kinh tế, góp phần thực hiện thắng lợi mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội, biến du lịch thành ngành kinh tế mũi nhọn của Trùng Khánh.

Với việc tập trung phát triển thương mại và du lịch, cơ cấu kinh tế huyện Trùng Khánh đã có sự chuyển dịch quan trọng. Cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng giảm tỉ trọng nông lâm nghiệp, công nghiệp - xây dựng và tăng tỉ trọng thương mại - dịch vụ. Năm 2020, cơ cấu nông lâm nghiệp giảm từ 40,9% (năm 2015) xuống còn 36%; công nghiệp - xây dựng giảm từ 29% (năm 2015) xuống 20%; thương mại - dịch vụ tăng từ 30,2% (năm 2015) lên 44%.

Thương mại và du lịch phát triển đã làm đời sống người dân Trùng Khánh thay đổi khá nhiều. Đời sống vật chất, tinh thần của người dân ngày càng được nâng lên. Năm 2020, thu nhập bình quân đầu người ở huyện Trùng Khánh đạt 32 triệu đồng, tăng 13,15 triệu đồng so với năm 2015. Bên cạnh giải quyết việc làm cho hàng ngàn lao động, kinh tế cửa khẩu và du lịch còn đem lại cho ngân sách địa phương nguồn thu lớn. Tổng thu ngân sách giai đoạn 2015 - 2020 ước đạt 582

tỷ đồng (bình quân đạt 116,2 tỷ đồng/năm), tăng gấp 2,03 lần so với năm 2015; tỷ lệ tăng thu bình quân 21,89%/năm [9].

4. Kết luận

Từ năm 2010 đến năm 2020, Đảng bộ huyện Trùng Khánh đã lãnh đạo đẩy mạnh phát triển kinh tế thương mại và du lịch trên địa bàn huyện. Những kết quả tích cực trong phát triển thương mại và du lịch của huyện Trùng Khánh cho thấy sự vận dụng đường lối công nghiệp hóa, hiện đại hóa của Đảng vào thực tế địa phương là đúng đắn, phù hợp với quy luật phát triển của nền sản xuất hàng hóa, góp phần vào sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Cao Bằng và công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Trong giai đoạn tiếp theo, việc hoạch định các chính sách phù hợp để thúc đẩy thương mại và du lịch phát triển, đặc biệt là việc đặt trọng tâm vào “Phát triển du lịch - dịch vụ bền vững” và “Phát triển kinh tế cửa khẩu” hứa hẹn sẽ đem lại cho Trùng Khánh một diện mạo kinh tế - xã hội khởi sắc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] D. N. Hoang, “Trung Khanh efforts for integration,” *Journal of Southeast Asian Studies*, no. 9, pp. 64-65, 2006.
- [2] T. H. T. Dao, “Cooperation in tourism development between Thai Nguyen, Bac Can, Cao Bang,” *Journal of Art and Culture*, no. 407, pp. 54-57, 2018.
- [3] V. S. Hoang, “Cooperation in tourism development between Guangxi (China) and Cao Bang province (Vietnam),” *Journal of Southeast Asian Studies*, no. 5, pp. 56-61, 2008.
- [4] T. H. Phung, “Cooperation in trade between Lang Son, Cao Bang province (Vietnam) and Guangxi (China): Implementation and recommendations,” *Journal of China Studies*, no. 6, pp. 36-43, 2008.
- [5] H. Nguyen, “Freight across the border: Contributes to increase the value of exports,” *Journal of Industry and Trade*, no. 16, pp. 20-21, 2015.
- [6] T. A. Nguyen, “Development of border-gate economic zones in Vietnam,” *Journal of Financial*, no. 663, pp. 12-14, 2017.
- [7] The Executive Committee of Trung Khanh District Communist Party, *Report at The 18th Trung Khanh District Communist Party Congress*, July 2010.
- [8] The Executive Committee of Trung Khanh District Communist Party, *Report at The 19th Trung Khanh District Communist Party Congress*, August 2015.
- [9] The Executive Committee of Trung Khanh District Communist Party, *Report at The 20th Trung Khanh District Communist Party Congress*, August 2020.
- [10] The Executive Committee of Trung Khanh District Communist Party, *The Program no. 06-CTr/HU on tourism development in the period 2016 – 2020*, May 2016.